

Museu Marítim de Barcelona

Memòria 2018

Continguts

Presentació	4
El Museu	6
Un any en imatges	8
Les exposicions	10
Les col·leccions	14
El coneixement	20
L'educació	22
Les activitats	24
Els públics	30
Conectant amb la ciutadania	32
Generant complicitats	34
La responsabilitat social	38
Un edifici excepcional	40
La Fundació	42
L'equip de treball	44
Les finances	46
El Museu en dades	48

Presentació

El Museu Marítim de Barcelona (l'MMB) té una important funció en la conservació i custòdia del patrimoni cultural, en la generació de coneixement entorn a la història i la cultura marítima i un paper rellevant en matèria educativa amb una clara voluntat de servei públic.

L'1 de febrer de 1993 tres institucions públiques, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Autoritat Portuària de Barcelona, van acordar la creació d'un ens públic -en forma de Consorci- per assumir el repte de la gestió compartida de les Drassanes Reials de Barcelona i el Museu Marítim de Barcelona. Aquest canvi en el model de gestió va fixar els reptes d'adequar el Museu a la societat, convertir-lo en un centre de referència en polítiques de preservació i conservació de patrimoni cultural marítim i obrir-lo al món exterior.

L'any 2018 s'ha celebrat els 25 anys de la creació d'aquesta entitat, període en el que s'ha dut a terme la restauració integral del Conjunt Monumental de les Drassanes Reials de Barcelona i s'ha situat al museu com un equipament patrimonial i museístic de referència entre els museus marítims d'arreu del món.

Durant aquest període hem assolit també la declaració del museu com a Museu d'Interès Nacional des de l'any 2006. Enguany és també notori destacar la

comemoració del centenari del pailebot Santa Eulàlia (1918-2018), un vaixell històric salvaguardat i gestionat per l'MMB des de l'any 1996 i declarat Bé d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya. El vaixell és una veritable joia del patrimoni europeu tal i com reconeixen altes instàncies europees com l'European Maritime Heritage.

Al 2018 s'ha fet un esforç considerable per finalitzar la nova proposta museogràfica del museu, tant de recursos financers com de recursos humans i així tot l'equip humà de l'MMB ha destinat gran part del seu treball a assolir aquest objectiu. La finalització d'aquesta nova proposta expositiva ha significat la fi d'un període però també l'inici d'un camí pel museu amb nous reptes i noves il·lusions compartides que ja hem començat a dibuixar.

Com a President del Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona vull manifestar el nostre agraïment a totes les persones i institucions que a través de la seva feina i complicitat ho han fet possible.

Marc Castells i Berzosa

President de la Diputació de Barcelona

El Museu

Els orígens del Museu estan totalment relacionats amb l'Escola Nàutica de Barcelona. L'any 1929 es va fundar l'Institut Nàutic de la Mediterrània, com un instrument de la pròpia Escola Nàutica per impulsar aspectes i projectes vinculats a la cultura marítima al voltant de dos grans eixos: la creació d'un museu i d'una biblioteca especialitzada. Aquests dos fets van ser l'embrió del museu actual. El naixement del museu es fonamenta en una iniciativa compartida entre l'esfera institucional i la societat civil.

L'any 1936 la Generalitat de Catalunya va crear per decret el Museu Marítim de Catalunya amb seu a l'edifici de les Drassanes Reials de Barcelona que havia estat cedit per l'exèrcit a l'Ajuntament de la ciutat. La Guerra Civil va paralitzar la vida del museu. L'any 1941 la Diputació de Barcelona va inaugurar oficialment el Museu Marítim de Barcelona.

L'MMB és essencialment un equipament museístic que traspua mediterraneïtat, el seu àmbit prioritari d'actuació és la costa catalana.

El Museu Marítim de Barcelona està gestionat per un Consorci format per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Autoritat Portuària de Barcelona.

El Museu Marítim de Barcelona té per missió la interpretació i difusió de la cultura marítima catalana de forma innovadora, participativa i pròxima a la societat i al territori mitjançant la recerca, conservació i salvaguarda del patrimoni.

El Museu Marítim de Barcelona vol ser una institució de referència de la cultura marítima mediterrània, oberta i accessible a tota la societat, cooperativa amb les persones i les organitzacions per excel·lir en la gestió patrimonial i la creació de coneixements i l'educació, i actuar com a impulsor del progrés social i territorial del seu entorn.

Un any en imatges

Exposició «Port, territori de frontera».

Exposició «Pailebot Santa Eulàlia. Un vaixell centenari».

Encadellat de Les Sorres X.

Decoració de l'arbre de Nadal.

Treballs de restauració.

Exposició «Camins de ronda».

Primera festa infantil de l'MMB.

Les Joutes visiten Barcelona.

Il·luminació de Nadal del pailebot Santa Eulàlia.

Club de lectura a la Biblioteca de l'MMB.

Exposició «Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar».

Les exposicions

L'oferta expositiva del museu l'any 2018 va estar centrada especialment en els àmbits permanents de «7 vaixells, 7 històries» i de «Drassanes i galeres», i troben el seu complement en les mostres temporals. Es van presentar tres exposicions rellevants arrelades al territori: «Camins de Ronda, camins de Mar» que ens ha apropat al litoral català; «Port territori de frontera» ens ha introduït a la interacció humana entre el port i la ciutat; i «Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar» ens ha fet reviure la feina d'un home rellevant i la crueltat de la Guerra Civil.

Camins de ronda

Del 25 de gener al 3 de juny

Un recorregut per la diversitat de paisatges, el patrimoni arquitectònic i maneres de viure d'uns senders que uneixen tota la costa catalana a través de fotografies i objectes. La mostra recrea i posa en valor la diversitat paisatgística i social de la xarxa de senders que ressegueix la costa catalana a partir d'un guió elaborat pel geògraf i fotògraf Rafael López-Monné. La mostra viatja en itinerància pels equipaments costaners que formen part de la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana, incorporant activitats locals per ressaltar el patrimoni de cada emplaçament. Impulsada per la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana i amb el suport de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar

Del 19 de juliol de 2018 al 26 de maig del 2019

Exposició que narra la història d'un mestre republicà que va prometre anar a visitar el mar als seus alumnes d'una escola rural d'un poble de Burgos, l'any 1936. L'esclat de la Guerra civil va estroncar la promesa, i el mestre, Antoni Benaiges, va ser empresonat, perseguit i executat per l'Exèrcit Nacional. L'exposició reproduïx la façana de l'edifici original i l'interior de l'escola ubicada al poble de Bañuelos de Bureba: la taula del professor, els pupitres, la pissarra, i un mostrador amb els objectes didàctics amb el que es treballava a l'aula, fruit de la metodologia basada en les tècniques de Freinet. Destaquen les reproduccions de les petites publicacions o 'quaderns' que s'editaven a partir dels dibuixos i els textos lliures que feien els nens i nenes, i que eren un reflex de la seva manera de viure i d'entendre el món. Organitzada en col·laboració amb el Memorial Democràtic de Catalunya i l'Associació Rosa Sensat. Comissariada per Sergi Bernal.

Port, territori de frontera

Nau 1 Naus de les Drassanes

Exposició que ens aproxima a la quotidianitat dels espais públics i privats dels barris fronterers amb el Port de Barcelona. La mostra evoca la vida entre els anys 1901 i 1999 i reflexa com la proximitat del port influencia la cultura i la manera de viure, incorporant elements físics i imaginaris d'altres cultures arribades per mar. L'exposició incorpora fotografies, films i objectes singulars històrics, i compta amb recursos tàctils i informació en macro caràcter i Braille per a les persones amb discapacitat visual. L'antropòleg i escriptor Xavier Theros (Barcelona, 1963) és l'autor del guió de l'exposició.

Objectes insòlits

Petita selecció de peces curioses que formen part de les col·leccions del museu, però que difícilment formarien part d'un discurs museístic. Entre les peces exposades destaquen: una espingarda (s XIX); un trabuc (segle XIX), un model d'embarcació xinesa, (d'autor desconegut), un vaixell de pesca (d'autor desconegut) i aquarel·les (obres visuals, 1800 – 1830).

En-Tráns-ito

Una exploració entorn el V centenari de circumnavegació de Fernando de Magallanes i Juan Sebastián Elcano. Festival Drap-Art. Del 8 de desembre de 2018 al 27 de gener de 2019. MMB i DrapArt. Les Botigues de la Generalitat

Vaixells, arquitectura al mar

Vaixells dissenyats per arquitectes. Un viatge per l'obra nàutica d'una desena d'arquitectes. Del 8 de maig al 2 de setembre. MMB, AxA. Grada major

Ecosistema Mecànic Marí Sarruga

Instal·lació d'escultures cinètiques de l'artista Pakito Sarruga. Del 28 de març al 26 de maig. MMB i Sarruga Produccions. Grada major

Submarí Peral. Projecte Fénix

Exposició d'un model del submarí Peral, realitzat pel pres Simón. Dins dels projecte Presos de las Bellas Artes y Artesanía, organitzada per l'Asociación Templarios de Jumilla.

Continents. Onades al taller

Instal·lació doble centrada en les àmfores i la mar, durant segles van modular l'intercanvi i l'explosió de la cultura mediterrània. Artista: Xavier Masero. Del 10 d'octubre de 2018 fins al 3 de març de 2019. MMB i Xavier Masero. Vestíbul

Barcel/on/a/line. Green urban strategies from river to river

Reinterpretació del front marítim de Barcelona com un sistema unitari, apostant per augmentar el potencial social, ecològic i econòmic del litoral metropolità. UIC Barcelona School of Architecture. Del 19 al 26 de juliol. Naus 5 i 6 de les Drassanes.

From Bubble

Escultura «El cerebro». Projecte From Bubble Barcelona per conscienciar sobre la malaltia de l'Alzhèimer. De l'artista Daniel Bagnon. Del 20 d'octubre al 9 de desembre. Daniel Bagnon, MMB i Ajuntament de Barcelona. Vestíbul MMB

Les col·leccions

Les diverses col·leccions del patrimoni històric i artístic de l'MMB constitueixen un dels pilars del museu. La custòdia, conservació i restauració dels bens patrimonials representa sens dubte un dels eixos prioritaris i estratègics de la institució. El museu potencia de forma responsable l'estudi dels diversos fons patrimonials dins de la mateixa institució com també de forma externa, cercant les aliances necessàries que ens permetin assegurar el més rigorós, ampli i profund coneixement del patrimoni marítim i la seva interpretació.

CONSERVACIÓ I CUSTODIA

L'any 2018 el fons de la col·lecció està integrat per 426.574 registres, entre la col·lecció de fotografies (340.000 registres), les col·leccions de documents (2.600 registres), la col·lecció d'objectes (9.000 registres), els fons històrics (40.723 registres), la col·lecció cartogràfica (2.761 registres), la col·lecció de plànols (450 registres) i la col·lecció bibliogràfica (31.040 volums).

L'any 2018 s'ha treballat sobre els béns patrimonials destinats especialment a la propera exposició Catalunya mar enllà. Tres segles de marina catalana. S. XVIII-XX, que s'inaugura el mes de febrer de 2019, i en les peces seleccionades per a exposicions temporals, tant de producció pròpia com aliena, així com en les peces sol·licitades per a ser cedides en préstec. Destaquen les tasques de restauració i conservació dutes a terme en peces com la pintura a l'oli Nouvelle description de la Fameuse Ville de Barcelone capitale de la province de Catalogne (segle XVII) el model de la Fragata Barcelona (segle XIX) o la caixa moble per al transport de mercaderia (segle XVIII).

Amb la col·laboració del Centre d'Arqueologia Subaquàtica de Catalunya de la Generalitat de Catalunya el Museu ha dut a terme la restauració, conservació i museïtzació de la barca medieval del segle XIV, Les Sorres X, localitzada l'any 1990 a Castelldefels sobre una capa freàtica. Es tracta d'un dels pocs derelictes de barca medieval destinada al transport de mercaderies dels que es té coneixement a la Mediterrània. Les tasques s'han dut a terme de cara al públic i en el mateix espai on quedarà exposada definitivament la peça. Tot el procés s'ha documentat gràficament i a través d'un audiovisual.

El museu segueix treballant en la gestió dels diferents fons d'arxiu que custòdia: el Fons de l'Organització del Treball Portuari (OTP); el Fons Port de Barcelona (Junta d'obres del Port de Barcelona) al que es transfereixen 77 caixes d'arxiu entre els anys 1854 i 1986 que mantenen relació amb expedients de projectes d'obres; el Fons de

Bona part de les tasques de conservació s'han adreçat a la recuperació, conservació i museïtzació de Les Sorres X.

L'MMB gestiona 40.835 registres de fons externs, que representa el 71,69% dels registres de la categoria Fons d'arxiu.

la Compañía Trasatlántica, SA incorpora donacions de documents solts, com ara el full de mà publicitari dels vapors de la línia del Plata «Nuevos vapores correos españoles: Reina Victoria Eugenia e Infanta Isabel de Borbón»; el Fons Modelos Navales Riera; el Fons Ambrosio Díaz Gómez, o el Fons Antoni Tayà de nou ingrés al 2018.

L'any 2018 ha estat notòria la restauració del Fons Gremi de Bastaixos integrat per sis llibres:

- Llibre de privilegis de la Confraria de Bastaixos de Capsana, Masips de Ribera, concedits per la S. C. R. m. del Rey Don Fernando en lo any 1513. I per lo S. C. R. m. del Rey Don Felip V, any 1732.
- Sentencia a favor del Gremio de Bastaixos de Capsana contra los camàlichs de la Cofradía de Nuestra Señora de la Victoria de la Plaza Nueva (sic).
- [Registre de despeses del Gremi de Bastaixos].
- Real provisión del Consejo de Castilla en 2 de diciembre de 1778 contra los Tragineros de Mar y otros prohombres.
- Llibre PRIMIS de la Confraria de Bastaixos de Capsana, Macips de Ribera i Carreters de Mar de la present ciutat, 1787.
- Segueix en curs la restauració del llibre El gremio contra los prohombres 1770-1776, número de registre 2313, iniciada l'any 2016.

Exposicions externes amb peces cedides per l'MMB

- Invents i aportacions catalanes universals i Perill? Salvats per la tecnologia. Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya
- «L'Escala i la mar d'Empúries» al Museu de l'Anxova i de la Sal (L'Escala)
- La mar: salut i oci. Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols
- Cuba: de colònia a nova república. Museu del Monestir de Sant Cugat
- International Convention of Model Shipbuilding Rochefort. Musée Maritime National de Rochefort (França)
- Drassanes Reials de Barcelona i el món de les galeres. Museu d'Història de Barcelona.

100 anys del pailebot Santa Eulàlia

L'any 2018 pren especial rellevància la celebració del centenari del pailebot Santa Eulàlia, construït l'any 1918 a Alacant i recuperat pel Museu l'any 1997 quan era a punt de ser desballestat. Aquest veler tradicional és avui un dels símbols del Museu i un element imprescindible per explicar la navegació de cabotatge al Mediterrani i a ultramar al segle XX.

En motiu de les activitats commemoratives de l'Any del Centenari, el Santa Eulàlia rep 64.637 visitants, un 58% més que l'any 2017.

En motiu dels 100 anys del pailebot Santa Eulàlia al llarg de tot l'any se celebren activitats per acostar els valors d'aquest veler al conjunt de la ciutadania. El Santa Eulàlia rep la visita de vaixells d'arreu del món i del litoral català, navega per assistir als festivals marítims més rellevants de la Mediterrània i és objecte d'activitats divulgatives. El veler participa en esdeveniments de ciutat com la Festa Major de La Mercè o el Saló Nàutic Internacional.

Centenari del Pailebot Santa Eulàlia

Exposició que commemora el centenari del pailebot Santa Eulàlia que posa en valor l'embarcació i el fet extraordinari que una embarcació es conservi 100 anys. La mostra recorda la seva història, la gent que l'ha fet possible i les característiques tècniques i de navegació d'aquest veler centenari.

Navegació per les principals festes marineres de la costa catalana

A partir del segon trimestre de l'any el Santa Eulàlia navega pel litoral per participar en els festivals mariners més rellevants de la costa catalana. Festival Terra de Mar a Palamós, Maresmar – Trobada de Centenaris 2018 a Arenys de Mar, Festes de Sant Pere de Vilanova i la Geltrú; Festa de l'Ormeig a Cambrils; Cloenda dels Jocs del Mediterrani a Tarragona; Festes de Santa Cristina (Lloret de Mar); Festa de les Santes de Mataró; La Festa de la Sal a l'Escala; Festa Origen a Sant Carles de la Ràpita.

Festival marítim Escale à Sète

El Santa Eulàlia participa com a embarcació convidada al Festival marítim Escale à Sète, ciutat francesa de la regió del Llenguadoc-Rosselló i un dels principals ports pesquers de la Mediterrània. El Festival rep la visita de més de 350.000 persones.

Festa homenatge

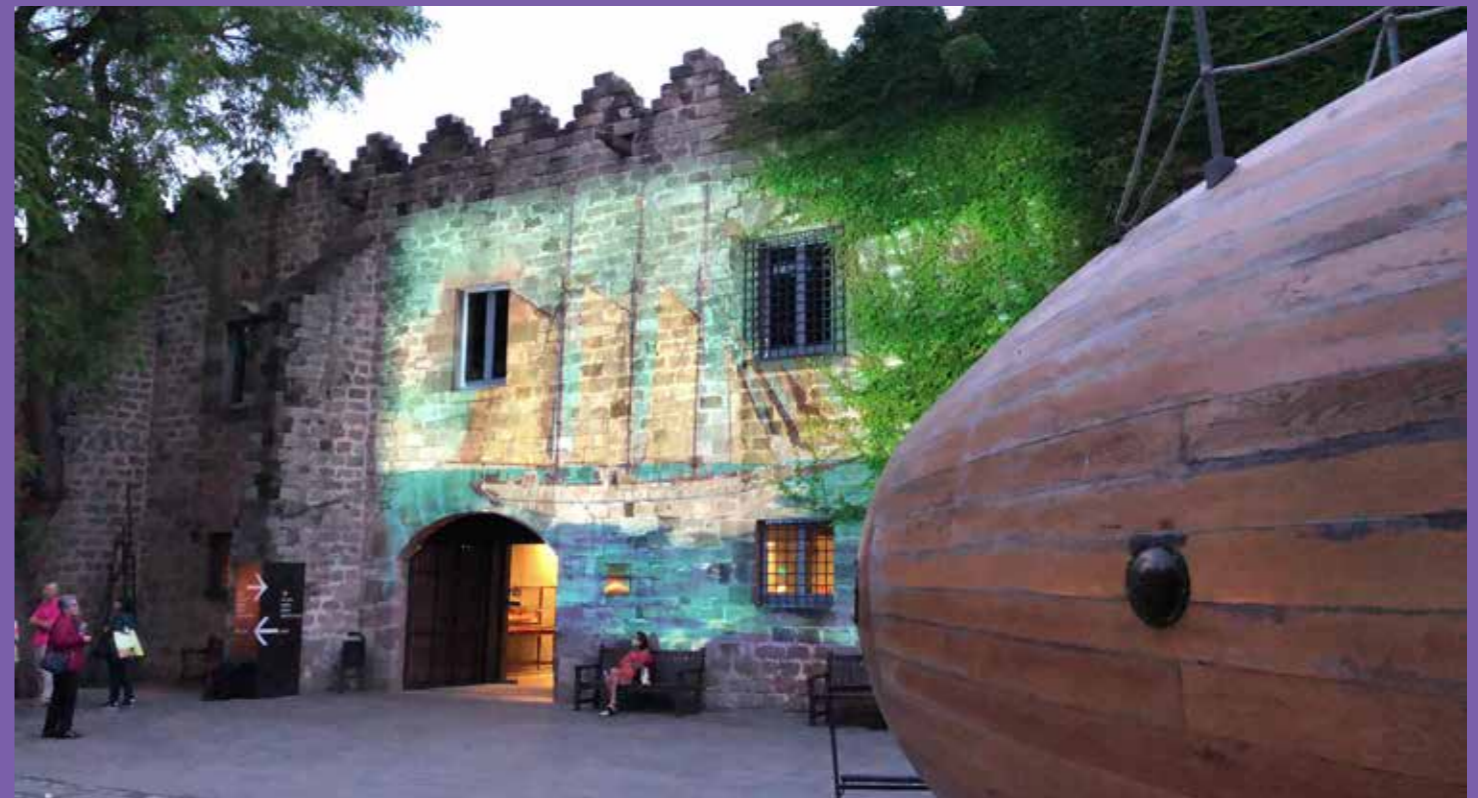
Acte d'homenatge a les més de 200 persones que han participat activament en la recuperació, conservació i museïtzació del pailebot Santa Eulàlia. La cita, oberta al públic, compta amb un concert de la Banda del Pare Manyanet i una projecció d'imatges o mapping del pailebot a la façana de l'edifici de l'MMB.

Batalla nàutica amb les "joutes"

En el marc de les activitats d'homenatge al centenari del pailebot, té lloc l'enfrontament a mar de dues barques de la Lance Sportive Sétoise, a l'estil de les justes dels cavallers medievals, en una tradició que forma part del folklore provençal.

Vaixells a Port

Embarcacions històriques de la flota catalana i grans velers recalen al Port de Barcelona en homenatge al Santa Eulàlia. És el cas del buc escola Kruzhenstern de l'armada russa; el Mutin, un iol cangreu Dundee de la marina francesa, el quetx Ciutat de Badalona o el Sirius.

Un museu viu a l'aigua

El Museu conserva un estol d'embarcacions en aigües del Port de Barcelona. Aquest museu viu està integrat per 10 vaixells històrics que s'utilitzen com a eines al servei de la conservació i difusió del patrimoni marítim. El Museu aplica sempre els criteris més curosos en matèria de conservació de vaixells històrics, utilitzant en tot moment els materials més adequats per assegurar-ne la seva òptima preservació.

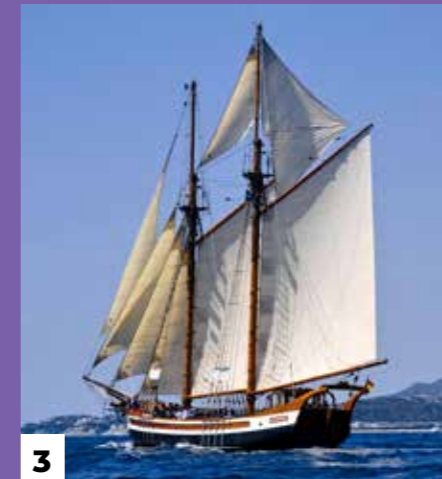
Els programes de dinamització de les embarcacions que formen l'extensió a l'aigua del Museu han permès aquest 2018 seguir acostant al públic les embarcacions i divulgar aquest important patrimoni marítim que custodia el Museu. S'han consolidat activitats de navegació amb la flota en servei i s'ha retirat de la circulació aquelles embarcacions que requereixen tasques de millora tècnica per a garantir la seva preservació i conservació.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

1. Pailebot Santa Eulàlia
2. Far Barceloneta
3. Far Barcelona
4. Far Cabrera
5. Drac
6. Far Formentera
7. Patapum
8. Santa Espina
9. Lola
10. Pol-lux

El coneixement

La recerca és un aspecte fonamental per l'MMB per tal d'assegurar el millor coneixement de les col·leccions patrimonials que custodia i alhora fer-ne l'òptima interpretació. L'excel·lència en l'estudi i la recerca del patrimoni ens permet preservar la nostra memòria col·lectiva a l'entorn del mar i de la navegació. L'Observatori Permanent d'Història i Cultura Marítima de la Mediterrània és un instrument essencial per assolir aquests objectius.

PROJECTES DE RECERCA I DE DIFUSIÓ DEL CONEIXEMENT

Les Drassanes Reials de Barcelona en època moderna, segles XVI i XVII

En el 2018 ha finalitzat aquest projecte iniciat al 2016, dels investigadors Jorge Aguilera López i Alfredo Chamorro Esteban. El treball analitza l'evolució de l'edifici, el rol de les Drassanes de Barcelona dins del sistema defensiu de la Monarquia Hispànica, el funcionament de la institució, la gestió de les persones, la relació entre els diferents poders, l'activitat productiva, la seva organització, el finançament i el subministrament, els professionals que hi van treballar o les construccions realitzades, entre d'altres aspectes.

La indústria de la xarxa marinera. Etnografia d'un patrimoni marítim

Projecte guanyador de la XVIII convocatòria de Premi de recerca Ricart i Giralt.

Les societats de socors mutu en el treball marítim, al llevant espanyol, des de la desaparició del sistema gremial fins a la Conferència Internacional dels marins de Gènova (1850-1920)

Recerca guanyadora de la XIX convocatòria del premi de recerca Ricart i Giralt, que es va concedir a Daniel Muntané Pueyo.

Programa Veus de la Mar

En el marc d'aquest programa s'han fet 4 entrevistes relacionades amb la marina esportiva a Catalunya, les entrevistes es van fer en el marc del Saló Nàutic Internacional de Barcelona celebrat a l'octubre. Aquestes entrevistes es poden visualitzar en el canal de youtube del Museu Marítim de Barcelona.

Tertúlies marineres

Organitzades al Museu Marítim els primers dijous de mes, amb la participació de diferents persones amb una llarga experiència professional, o amplis coneixements sobre el món marítim, on es parla relaxadament sobre temes d'interès comú. Al llarg de l'any s'han celebrat 9 sessions.

La pesca i els pescadors de Barcelona

L'MMB continua col·laborant amb els membres de l'associació Cap a Mar, de moment en la recollida de memòria històrica a partir de la realització d'entrevistes i de documents i fotografies que puguin aportar els entrevistats.

FOMENT DE LA RECERCA

Convocatòria del XIX Premi de Recerca Ricart i Giralt

En aquesta edició el premi ha estat concedit a la recerca Les societats de socors mutu en el treball marítim al llevant espanyol, des de la desaparició del sistema gremial fins a la Conferència Internacional de Gènova (1850 – 1920) projecte presentat per Daniel Muntané Pueyo.

Convocatòria del III Premi de recerca Antoni de Capmany

Premiat el «Llibre que explica lo que ha de ser un bon mercader» i la formació mercantil al segle XV de Nicolau López Espinasa. Aquest treball explora un camp poc estudiat a casa nostra, i suposa una aportació sobre el funcionament i normes que seguia el comerç en general, proporcionant dades molt interessants pel comerç marítim al segle XV.

Revista Drassana

Edició del número 26 de la revista. El Dossier per aquest número ha estat sobre alimentació i cuina marinera a la costa catalana.

Col·lecció Estudis

Publicació de l'Estudis 25: «Ernesto Anastasio Pascual. Más allá del horizonte marino» del Dr. Joan Zamora Terrés, dedicat a la biografia de Ernesto Anastasio Pascual (València 1880- Madrid 1969).

VI Jornada de recerca local, patrimoni i història marítima

Organitzada conjuntament amb l'IRMU i la Coordinadora de centres d'estudis de parla catalana. Museu Marítim de Barcelona. 1 de desembre de 2018.

L'educació

El Museu ofereix un programa d'activitats divers i una amplitud de recursos educatius pensats per a tots els públics, amb l'objectiu d'oferir experiències enriquidores. El Museu vetlla per un alt nivell de qualitat educativa i pel desenvolupament estratègies d'interpretació amb l'objectiu d'apropar la cultura i la història marítima a la ciutadania. Un museu a l'abast de tothom.

PROGRAMA PER A INFANTS I JOVES

Gran part de l'oferta educativa actual s'integra en el Programa d'Activitats Pedagògiques de l'MMB, adreçat als escolars. Un altre eix educatiu de l'MMB prioritari està constituït pels projectes de llarga durada.

El Programa d'Activitats Pedagògiques

El Programa d'Activitats Pedagògiques de l'MMB al curs 2018 ha seguit incidint en la cultura marítima com a eix transversal de treball en tots els nivells de l'ensenyament obligatori. Al llarg de 2018 s'han atès 977 grups de diferents cicles educatius, el que suposa 23.413 usuaris d'aquest programa. Les activitats amb més participació destaquen "La construcció de la imatge del món", "Redescobrint les drassanes", "El mar camí dels descobridors" i "El Port comercial", entre d'altres.

Apadrina el teu equipament

Projecte per convertir els equipaments culturals del barri en referents educatius. Al 2018 s'han acollit a aquest projecte tres centres educatius, que van apadrinar el Museu Marítim per fer diferents projectes: l'INS Miquel Tarradell, l'Escola Jacint Verdaguer i l'Institut Consell de Cent. El CEIP Jacint Verdaguer culmina el seu projecte amb l'exposició «Ens guiem pel passat» centrat en la navegació a l'època dels grans descobriments geogràfics, instal·lada al vestíbul de l'MMB del 10 d'abril al 13 de maig. Liderat per la fundació Tot Raval.

Observadors de la platja-Plàstic 0

Projecte de ciència ciutadana per analitzar la sorra de la platja i recollir dades sobre la presència de microplàstics i macroplàstics. Els joves treballen els continguts vinculats al currículum escolar (científic-tecnològic, social, matemàtic, etc.) i àmbits com l'autonomia, l'anàlisi crítica o la responsabilitat social. Aquest curs hi han participat 8 centres educatius amb un total de 373 alumnes. Promogut pel Museu Marítim de Barcelona en col·laboració amb l'Institut de Ciències del Mar (ICM – CSIC), el Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CSIC) i l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA-UIB-CSIC).

31.352 escolars de diferents cicles educatius han participat en els programes educatius del museu.

Grumet Èxit

El vaixell com a «aula flotant». Aquest programa permet als joves l'aprenentatge de conceptes relacionats amb el currículum escolar aplicats a un context real de navegació a bord d'una de les embarcacions de la flota a l'aigua del Museu, incorporant valors com són la responsabilitat, el compromís, el treball en equip, la iniciativa o la cooperació i la solidaritat. Aquest curs hi han participat 153 alumnes de 13 centres educatius. En col·laboració amb el Consorci d'Educació de Barcelona dins el Programa Enginy.

Projecte Gunilla

Alumnes suecs de l'Öckerö Gymnasiumskola que viatgen a bord del vaixell escola Gunilla i alumnes de l'Escola Pia Nostra Senyora de Barcelona van fer un recorregut pel front litoral de la ciutat (monument a Colom, Moll de Golondrines, moll d'Espanya, Santa Maria del Mar i pailebot Santa Eulàlia). Hi van participar 66 joves, dividits en 44 alumnes suecs i 22 de catalans, acompanyats per 5 docents.

Caixes didàctiques

L'MMB disposa d'un servei de préstec gratuït de 21 caixes didàctiques destinades a centres de formació reglada i que tenen com a objectiu fomentar el treball sobre la cultura marítima més enllà del Museu. Més de 3.950 alumnes repartits en 158 grups de 43 centres s'han beneficiat d'aquest préstec al llarg del 2018.

El Programa d'Activitats Pedagògiques del museu ofereix 37 activitats diferents que permeten apropar el patrimoni i la cultura marítima als escolars

Les activitats

Durant tot l'any el Museu presenta activitats adreçades a tots els públics que ofereixen experiències i coneixements entorn a la navegació, la cultura i el patrimoni marítims, especialment de la Mediterrània. L'any 2018 el centenari del pailebot Santa Eulàlia (1918-2018) ha concentrat gran part de les activitats i l'interès del públic. També s'ha engegat un projecte singular entorn a la presència de la dona a la mar per repensar el relat del museu.

PROGRAMA ADULTS

En l'any de celebració dels cent anys del pailebot Santa Eulàlia l'oferta d'activitats per a tots els públics ha estat extensa i ha incorporat activitats de difusió d'aquest veler històric i el seu valor patrimonial, social i cultural. És destacable assenyalar que les activitats que han concentrat més públic són les vinculades a la celebració del centenari. Xerrades, conferències, cursos, etc. han tingut l'emblemàtic pailebot com a protagonista.

També adreçat al públic adult, i en el marc de les activitats per a professionals del sector, el Museu ha organitzat les XX Jornades de Museus i Educació. El programa de les jornades, sota el lema «Reptes de futur» s'ha estructurat en sis grans reptes que es recullen en el Pla de Museus de Catalunya 2030: la inclusió de la complexitat i la diversitat social i cultural en els nostres relats, l'actualització de les narratives des del punt de vista de gènere, la transformació de les nostres institucions en espais d'educació, de participació i debat, entre altres. Ha comptat amb ponències de Jusèp Boya, Catalina Gayà, Sílvia Planas, Lina Ubero, Manuel Delgado, Roser Argemí o Diana Alderoqui Pinus, entre d'altres. Un any més el desenvolupament de les jornades i els resultats han estat valorats molt satisfactoriament per tots els participants. Es tracta d'unes jornades molt consolidades en el sector de professionals de museus, amb una participació que supera el centenar de persones.

Maridatges marítims. Històries i licors

Xerrada mensual a l'entorn de les exposicions i activitats del Museu, protagonitzades per escriptors i creadors i amenitzades amb licor. El Museu ha aportat a cada xerrada objectes provinents dels fons de les seves col·lec-

cions com ara models i exvots de les embarcacions del moment, per ajudar a contextualitzar la història.

- Port&Negra: Sessió novel·la negra. Amb Xavier Theros.
- Sortir de port a l'aventura. Sessió novel·la d'aventures. Amb Anna Lleonart.
- Arribar a bon port. Sessió novel·la històrica. Amb Esteban Martín.
- De port en port. Sessió novel·la de viatges. Amb Jordi Esteve
- El mestre que va prometre el mar. Amb Sergi Bernal.
- Penèlope: eu tamén navegar. Amb Helena González Fernández

Un espai per a la gastronomia

La preservació de la cultura marina està estretament vinculada amb la gastronomia, eix entorn al qual es desenvolupa la tradició i el progrés econòmic i social de les poblacions costaneres. El cicle Els oblidats permet difondre varietats de peix poc conegudes a les nostres taules, però tradicionalment valorades i cuinades pels pescadors. El cicle Mar i Muntanya ofereix propostes que combinen el peix amb la carn, un tipus de cuina molt típica de Catalunya, en sis sessions gastronòmiques. Organitzat en col·laboració amb el Restaurant Norai, Cap a Mar i la revista «Cuina» (Grup Sapiens).

Itineraris per Terra i per Mar

L'objectiu dels Itineraris de Terra i de Mar és donar a conèixer la Barcelona marítima al públic general, sigui a partir de recorreguts a peu o bé de navegacions en embarcacions. El port pesquer, el port de Barcelona o el front marítim formen part dels itineraris. Els itineraris de mar es fan a bord del Far Formentera i del pailebot Santa Eulàlia. L'any 2018 hi han participat 526 persones.

Les activitats

El Museu s'ha consolidat com un dels centres culturals d'oci i lleure per a les famílies de la ciutat de Barcelona. Cada cap de setmana i en períodes festius s'ofereixen activitats adreçades a nenes i nens de temàtica marinera. Les activitats s'adeqüen a cada franja d'edat per garantir la diversió dels més menuts mentre aprenen conceptes bàsics del món marítim i de la navegació.

PROGRAMA FAMILIAR

L'any 2018 les activitats més destacades han estat Contes als museus per a nenes rebels, El marineret de la Barceloneta i la Festa Infantil de presentació del butlletí Patapum. El marineret de la Barceloneta ha permès atraure una nova franja d'edat: de 0 a 5 anys. Les activitats al planetari del Museu s'han consolidat entre l'oferta familiar durant tot l'any.

Nou butlletí Patapum

Amb l'objectiu de promoure l'interès pel patrimoni marítim entre els infants, el públic infantil i familiar, el Museu edita l'any 2018 el nou butlletí Patapum, adreçat a famílies amb infants de 2 a 8 anys. S'articula al voltant dels personatges del Nico i els seus amics, dibuixats per Sònia González. El primer número està dedicat a les Drassanes i les galeres amb motiu de la seva presentació es va dur a terme una festa infantil que va reunir al Museu Marítim més de 750 persones, que van participar d'activitats lúdiques centrades en l'edifici de les Drassanes Reials de Barcelona i les galeres.

El planetari del Museu

L'espai més estimat per les famílies que visiten el Museu és, sens dubte, el planetari del Museu. Un espai de 20 m2 en les parets del qual es projecten imatges immersives que permeten submergir els més menuts en les profunditats de la mar o en la immensitat del cel estrellat. El planetari mariner i Viatge al fons del mar en batiscaf tenen lloc al planetari, que sessió rere sessió registra ocupacions entorn al 80% de les places.

Activitats de cap de setmana

- El planetari mariner (Sphaera). Primer cap de setmana de mes.
- Exploradors de galeres. Segon cap de setmana de mes.
- Un vaixell al laboratori. Tercer cap de setmana de mes.
- Immersió: construïm un submarí. Tercer cap de setmana de mes.
- Viatge al fons del mar en batiscaf (Sphaera). Quart cap de setmana de mes.

Activitats puntuals

- El marineret de la Barceloneta. Dissabte 26 de maig i 10 de novembre.
- Contes als museus per a nenes rebels. Dissabte 24 de març.
- Primera Festa Infantil de l'MMB. Dissabte 29 d'octubre.
- Autoguiats per fer en família. Els tresors amagats dels Guitart.
- Activitats de Setmana Santa. El Cau dels Pirates. Racons autogestionats. 26, 27, 28 i 29 de març.
- Activitats familiars d'estiu: Planetari familiar; Un dia de pesca.
- Activitats de Nadal: La mar de cels; Un vaixell al laboratori.

Durant el 2018 s'han realitzat catorze activitats diferents que han tingut una participació de 3.023 persones.

Dona'm la mar

Un dels projectes més significatius que ha engegat el Museu l'any 2018 ha estat «Dóna'm la mar». Neix del fet de prendre consciència que la figura de la dona és molt poc present en el relat del museu i en moltes de les activitats que s'hi generen. El projecte també pretén fer visible la dona en l'àmbit marítim al llarg de la història així com fer aflorar la presència de la dona en el sector marítim i portuari a la societat actual.

El projecte pretén posar el focus en la dona que viu i treballa en relació amb la mar, per explicar-ne les tasques que desenvolupa, com les porta a terme, els problemes que té per ser dona a l'hora de dur-les a terme. No es busca destacar noms i cognoms concrets, sinó que es vol generar un discurs coral a través del qual evidenciar aquesta relació dona-mar, posant-lo al costat de la que té l'home. Una iniciativa inèdita de recerca sobre la presència de la dona en l'àmbit de la Mediterrània amb l'objectiu de repensar el discurs museístic actual i incorporar la perspectiva de gènere en les narratives del museu. El projecte s'articula en cinc taules de reflexió en les quals es convida a diverses dones expertes en cada tema a discutir sobre les seves problemàtiques entorn el mar:

- les dones i la marina professional
- dones marines i turisme
- mar, activisme, ciència i dones
- pesca i dones
- mar, dones i conflicte

Una publicació recollirà les conclusions dels debats i s'incorporaran recursos educatius destinats a estudiants de secundària i batxillerat. En el marc de la recerca Dona'm la mar el Museu impulsa un procés obert per recollir fotografies de dones treballant a la mar per tal d'incorporar-les a l'arxiu del Museu i facilitar el posterior estudi i anàlisi de la realitat de la dona a la mar. Una mostra a les instal·lacions del Museu recopilarà totes les imatges.

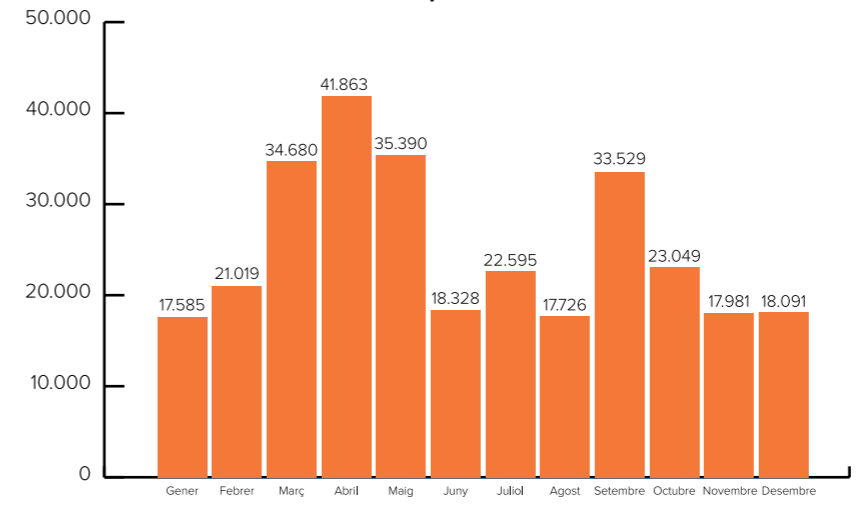

Els públics

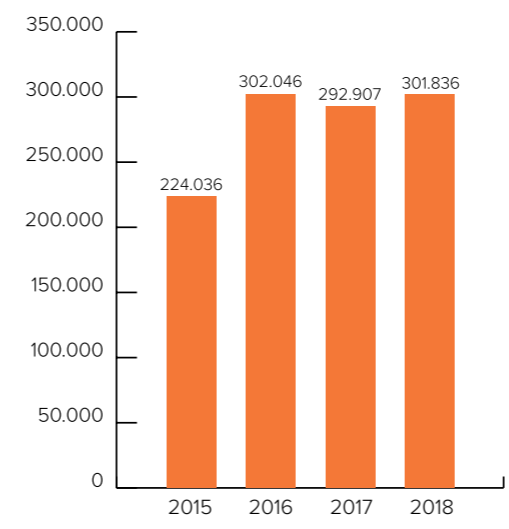
L'MMB és un museu amb vocació d'estendre el coneixement i l'estima per la cultura i el patrimoni marítim a tota la ciutadania. En resposta al programa ofert pel museu, l'any 2018 el Museu ha rebut més de 300.000 visitants i prop de 65.000 persones han accedit al pailebot Santa Eulàlia. Les exposicions «Port, territori de frontera», «Camins de ronda» i «Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar» han estat les que més interès han despertat. Un 44% dels visitants del museu han estat residents a Catalunya i un 3% de la resta d'Espanya. Els visitants estrangers han representat el 53% de les visites.

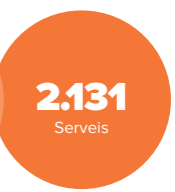
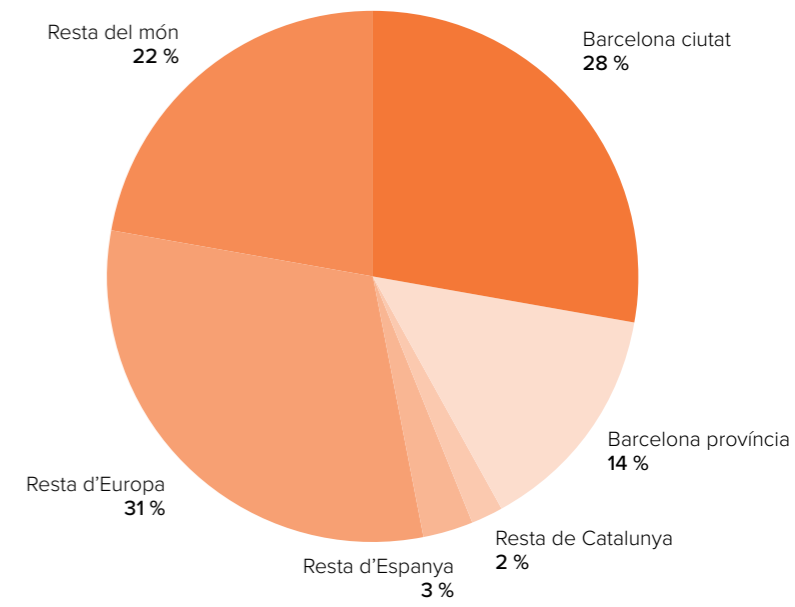
Visitants per mesos

Evolució dels visitants per anys

Procedència dels visitants

Conectant amb la ciutadania

Complementàriament als programes públics, el museu ofereix mitjans, eines i canals per a la difusió de la cultura i el patrimoni marítims adreçats a tots els públics, així com per a la consolidació d'una comunitat cultural i social sensible a l'àmbit marítim i la navegació al nostre país. Amb aquest objectiu el museu promou publicacions i canals de difusió adreçats al públic en general a través dels quals tothom pot accedir i gaudir dels recursos, coneixements i fons patrimonial del museu, així com compartir l'estima i l'afecció per la mar.

La web del museu

L'any 2018 l'MMB ha renovat totalment la seva pàgina web i presenta un nou disseny més visual i intuïtiu, adaptat a qualsevol dispositiu mòbil, i d'acord amb els criteris d'accessibilitat. Com a principal novetat el nou web integra tot el catàleg de les col·leccions del Museu per a l'accés i consulta oberta. Inclou el fons d'arxiu (més de 55.000 registres), el fons de la col·lecció (14.840 registres) i el fons bibliogràfic (21.437 documents), que s'ofereixen a la consulta online. El nou web reafirma la voluntat del museu per consolidar un equipament cultural obert, accessible i de referència en la recerca i la difusió del coneixement entorn al patrimoni i la cultura marítima, especialment a la Mediterrània.

El museu a les xarxes socials

El museu manté una presència activa a les xarxes socials per aproximar-se als seus públics des del món digital, difonent contingut relatiu a les exposicions de l'MMB i de l'àmbit marítim i de la navegació tradicional. Està present a Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn, Youtube i Flickr. Al 2018, el Museu ha participat en iniciatives locals i internacionals dinamitzadores a les xarxes socials, com una via més per fomentar la pertinença al sector cultural i dels museus, d'acostament al públic i reafirmació del sector marítim. Durant l'any 2018 s'han digitalitzat diverses àrees de l'MMB amb la tecnologia de Google Street View. També s'ha avançat en el tema del perfil de Google Arts & Culture, amb la creació de tres exposicions virtuals, en un projecte que sortirà a la llum el 2019. S'han fomentat els perfils com TripAdvisor i Google myBusiness, afavorint la informació de les exposicions del museu al cercador de Google.

Revista Argo

El 2018 el Museu ha tornat a editar la revista Argo, com a contribució a la posada en valor del patrimoni i la cultura marítims així com a punt de trobada i element vertebrador de les entitats i organitzacions dedicats a la difusió de la cultura marítima. La capçalera fa referència al nom del mític vaixell que tenia el do de la parla – construït per Argos per a Jasson. Durant els anys 2008-2012 es van editar fins a 12 números, en el que va constituir la primera etapa de la revista. Per motius econòmics es va interrompre la seva publicació. Al 2018 s'ha reprès amb el mateix esperit d'obertura i extensió de la cultura marítima a tots els públics. L'accés a la revista és per subscripció o bé es pot comprar directament a llibreries de Catalunya. La revista té una periodicitat semestral i durant el 2018 se n'han publicat dos números, un al juny i l'altre al desembre.

Generant complicitats

El Museu ha apostat de forma decidida per la cooperació com una forma de treball imprescindible per assolir millor els reptes de futur. Totes les actuacions que el museu inicia en aquest sentit, tant en l'àmbit nacional com internacional, bé des de l'estructuració en xarxa, l'associacionisme o des del partenariat, es basen en la responsabilitat compartida, en la reciprocitat en les obligacions, en la igualtat entre els actors, l'ajuda mútua i l'equilibri de poders. Aquesta aliança permet sinergies per excel·lir millor en la nostra missió.

El Museu desenvolupa la seva activitat tant a escala nacional com internacional. La seva prioritat és treballar amb institucions amb interessos comuns en la nostra àrea geogràfica catalana. Al llarg de l'any 2018 s'ha continuat enfortint les relacions, a partir de la cooperació establerta amb altres institucions i entitats del món de la cultura marítima, així com en la cerca de noves complicitats que permetin combinar esforços entre organismes que defensen la salvaguarda del nostre patrimoni.

Associació de Museus Marítims de la Mediterrània (AMMM)

L'Associació formada actualment per 49 membres, 32 d'ells són numeraris, és a dir museus marítims o museus organitzats i constituïts com a tal; i 17 membres afiliats, altres entitats o persones que tenen interès en el patrimoni i la cultura marítims. Al 2018 ha dut a terme el Fòrum de Patrimoni Marítim de la Mediterrània a Nàpols (Itàlia) com a activitat destacada.

ICMM. International Congress of Maritime Museums

El museu forma part d'aquesta organització amb la voluntat de renovar lligams amb els museus marítims internacionals i posicionar el nostre Museu i la resta de museus de la Mediterrània en el marc d'un àmbit mundial. Durant l'any 2018 s'han seguit de prop totes les accions que s'han dut a terme en el marc d'aquesta estructura internacional.

Mediterranean Maritime History Network

Xarxa d'historiadors que intercanvia coneixements en el camp de l'economia, la ciència marítima, la tecnologia, l'etnologia, el medi ambient, el turisme, la climatologia, l'oceanografia, etc.

L'European Maritime Heritage

Associació d'àmbit europeu que engloba organitzacions dels diversos estats de la Unió Europea implicats en la preservació del patrimoni marítim flotant, vaixells operatius o no. També hi participen propietaris individuals, museus marítims i altres entitats interessades en aquest sector. És membre molt actiu de l'Associació de Museus Marítims de la Mediterrània. Va realitzar la seva assemblea anual durant la Festa de la Sal de l'Escala l'any 2018 i durant aquest any ha treballat per organitzar conjuntament amb l'AMMM el fòrum de Patrimoni Marítim de la Mediterrània a Betina.

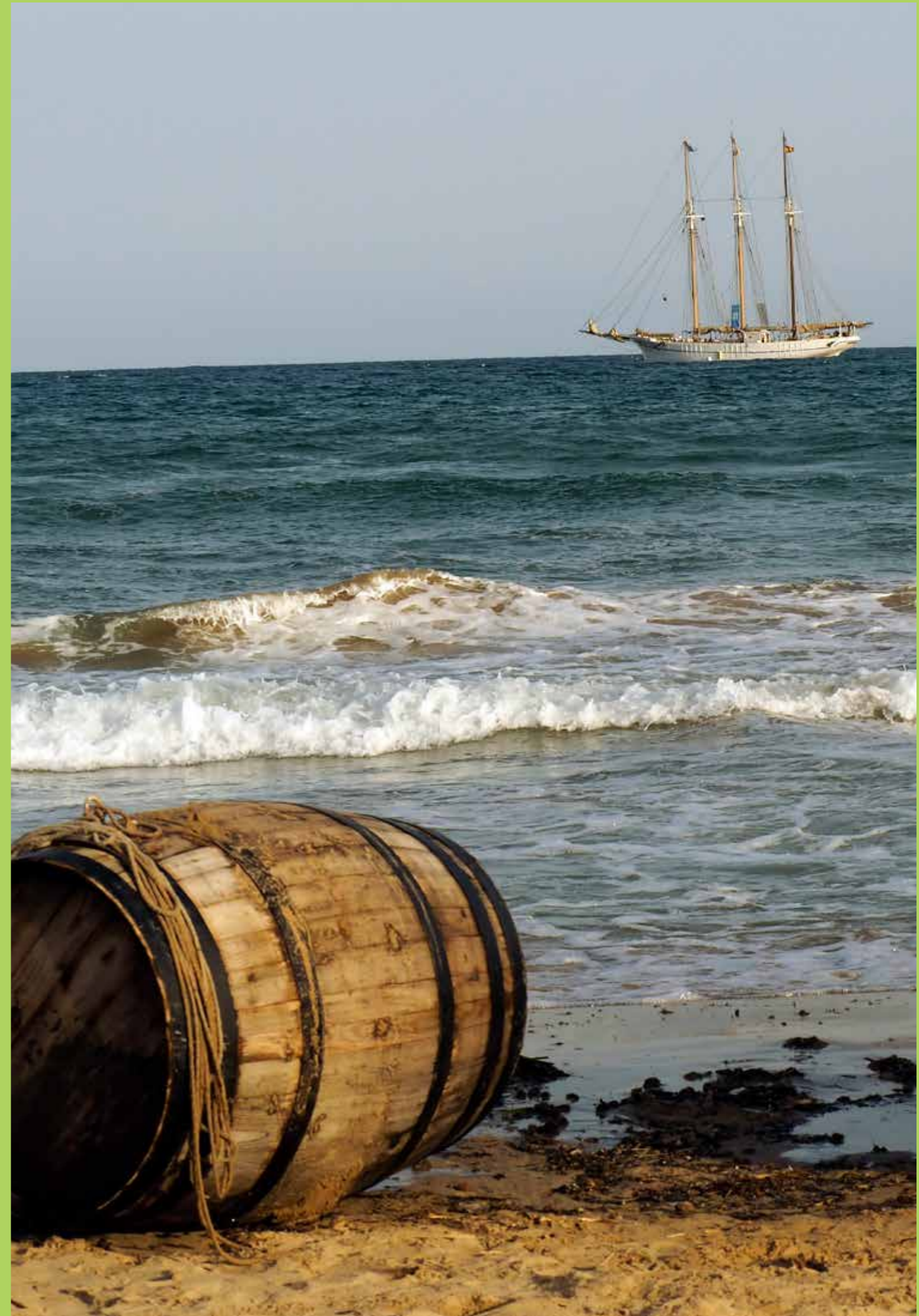
Associació de Museus Marítims de la Península Ibèrica

A partir de la voluntat de l'MMB i del Museo Marítimo de la Ría de Bilbao de reactivar l'Associació de Museus Marítims de la Península Ibèrica s'organitzen dues jornades al 2018 per debatre problemàtiques comunes i afavorir el coneixement personal dels tècnics dels museus. La primera trobada va servir per assentar les bases per iniciar un acord de cooperació entre els participants d'aquesta estructura.

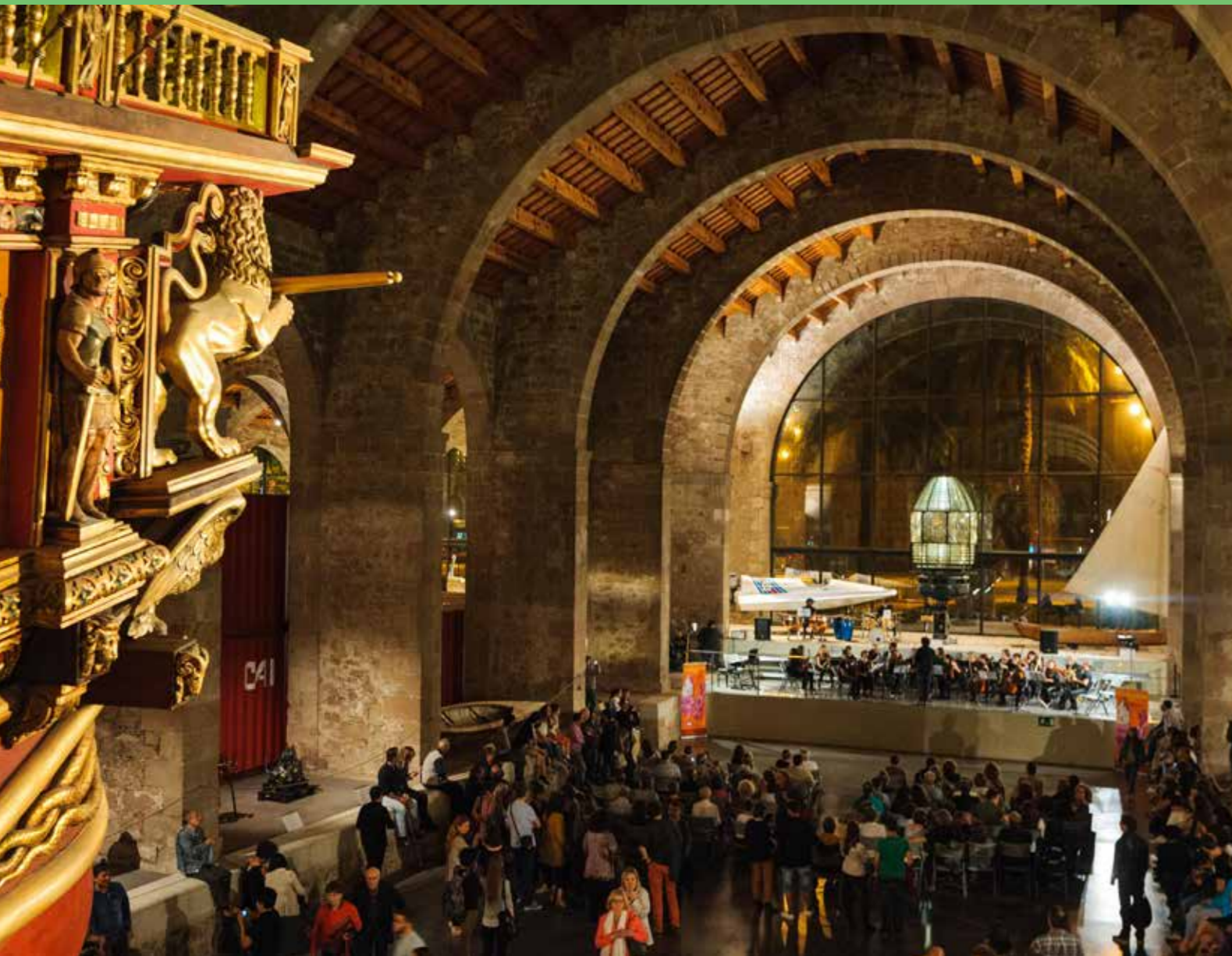
Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana: la mar de museus

Es l'estructura de cooperació de l'MMB amb tot el territori costaner català, formada per setze entitats museístiques que treballen de forma conjunta en la custòdia del patrimoni i cultura marítims de Catalunya, mitjançant la seva salvaguarda, estudi i la seva accessibilitat a la ciutadania. L'MMB lidera el grup de museus catalans, coordina i vetlla per al seu bon funcionament. Al 2018 ha promogut la itinerància d'exposicions, la celebració de jornades i sessions formatives.

La responsabilitat social

A través de la seva política de responsabilitat social el museu incorpora els valors, normes i bones pràctiques amb les quals s'involucra en la societat i treballa per ser una institució sostenible i que rendeix comptes. La responsabilitat social es troba incorporada en l'estratègia de l'organització i es treballa d'una manera transversal des de les diferents àrees i equips de treball. Destaquen dues línies que són complementàries: les accions que aporten valor a l'entorn i a la ciutat i les actuacions per a un museu inclusiu, solidari i accessible.

En l'àmbit de l'accessibilitat el MMB treballa per promoure l'accessibilitat universal i per acostar el museu a les persones amb diversitat funcional. Paral·lelament, tant a través de la millora en la gestió interna dels recursos, de la pròpia oferta educativa com de la participació en projectes de divulgació ambiental l'MMB treballa per la consecució d'un model de societat més respectuós amb el medi ambient, avançar en la igualtat de gènere (arran de l'aprovació del Pla d'Igualtat l'any 2016) i fomentar la formació i la inclusió laboral.

5è Congrés Internacional d'Educació i Accessibilitat a Museus i Patrimoni

Del 14 al 16 de juny, l'MMB conjuntament amb l'ICUB, l'IMPD i l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, va organitzar la cinquena edició del congrés que reuneix a especialistes, professionals de museus i investigadors per compartir, donar a conèixer el present i les novetats en temes d'accessibilitat a museus i centres patrimonials a nivell internacional. En aquesta ocasió, ha estat dedicat a la gestió i planificació de l'accessibilitat a les institucions i l'accés als continguts. D'altra banda, durant el Congrés es donà a conèixer l'accessibilitat als museus catalans. Amb més de 200 participants i 34 ponents de diferents països, el Congrés convertí Barcelona en l'epicentre de l'accessibilitat cultural a nivell internacional.

El Projecte Mar&Memòria amb activitats específiques per a la gent gran ha comptat amb la participació de 285 persones.

255 persones han assistit a les visites a exposicions per a persones amb problemes de salut mental i persones amb discapacitat cognitiva.

El nombre de persones amb discapacitat que han seguit les propostes del programa d'activitats accessibles del 2018 ha estat de 411 persones.

Vinculació amb l'entorn i la ciutat: Festes i tradicions

- Jocs Florals del Raval
- Festa Major del Raval
- Festa Major de la Rambla
- Festival Ravals
- Exporecerca
- Apadrina un equipament
- Acte de cloenda dels Tallers Oficis a la Ciutat
- Taller cooperatiu La Rambla
- Participació en grups de treballs per a la dinamització cultural del Raval
- Grup motor Barceloneta proa a la mar
- Membres de la Fundació Tot Raval
- Festes de Santa Eulàlia
- Celebració del Dia internacional de Museus
- La Nit dels Museus
- L'ou com balla.
- La Mercè
- Portes obertes als jardins del Baluard

El Museu ha participat en projectes socials com:

- EDhack Raval
- Connecta't al Blau per l'autisme
- Actes a favor dels refugiats
- Mirades que parlen
- Dinar de Nadal de la Comunitat de Sant Egidi
- Campanya Ningú dormint al carrer
- Programa de prestacions socials per a la comunitat

Un edifici excepcional

Les Drassanes Reials, seu del Museu Marítim de Barcelona són un conjunt monumental declarat Bé Cultural d'Interès Nacional i un dels edificis més representatius de la història i la cultura marítima de la ciutat amb més de 700 anys d'història. Es tracta d'un conjunt arquitectònic, únic al món, ubicat al centre històric de Barcelona, que compta amb diferents espais singulars i polivalents, ideals per a la celebració de tota mena d'esdeveniments.

L'MMB disposa d'espais d'una gran bellesa i singularitat que ofereixen un marc incomparable per acollir esdeveniments de tot tipus.

Grada major

La Grada major constitueix un dels espais més emblemàtics de l'MMB, 1.000 m² al costat de la rèplica de la Galera Reial de Joan d'Àustria.

Sala Gran

La Sala Gran és l'espai singular més representatiu de les Drassanes Reials. Es tracta d'una sala hipòstila de 1.700 m² amb més de 300 anys d'història.

Jardí del Museu

El jardí del Museu dona accés al conjunt arquitectònic de les Drassanes Reials.

És un espai a l'aire lliure ideal per a la celebració de recepcions, aperitius i còctels.

L'Auditori

L'Auditori disposa dels equipaments tècnics necessaris per acollir jornades, seminaris, congressos i conferències de premsa amb la màxima comoditat i eficàcia.

Les botigues de la Generalitat

Espai que forma part de l'edifici del segle XV destinat a botiga o magatzem per guardar el material necessari per a la navegació de les galeres.

CLIENTS

L'any 2018 els espais integrats dins les Drassanes Reials han estat l'escenari d'actes i celebracions protagonitzats per organitzacions i entitats de tots els sectors econòmics i socials tant de Barcelona com d'arreu del món. Totes elles han gaudit d'uns espais únics a la ciutat que converteixen qualsevol esdeveniment en un acte de gran rellevància:

- La Caixa
- Augusta Abogados
- Editorial Seix Barral
- Federació Catalana de Vela
- Síndic de Greuges de Catalunya
- ProActiva Open Arms
- Lancôme
- KPMG
- Revlon
- Danone
- Editorial Planeta
- Mahou
- Roland DG Iberia

La Fundació

La Fundació de Suport al Museu Marítim de Barcelona és l'ens que vincula el Museu amb el teixit social, econòmic i cultural marítim per a assolir els reptes a llarg termini amb la complicitat d'organitzacions compromeses amb la recerca, la custòdia i la difusió de la cultura i el patrimoni marítics.

Formen part de la Fundació, a més del mateix Consorci i dels seus ens consorciats (Diputació de Barcelona, Ajuntament de Barcelona i Port de Barcelona), 22 entitats, de les quals 18 són empreses privades i associacions.

L'expertesa, el coneixement i les aportacions dels Patrons esdevenen el marc de col·laboració d'una Fundació, creada l'any 2006, que contribueix a fer realitat els projectes, les activitats i els fons que configuren el patrimoni del Museu.

Entitats patrones o representades

Actualment formen el Patronat de la Fundació un total de 31 entitats, de les quals 4 són el mateix Consorci de les Drassanes Reials i MMB i les 3 institucions que el componen (Ajuntament de Barcelona, Autoritat Portuària de Barcelona i Diputació de Barcelona), 4 més són altres institucions públiques i les 23 restants, empreses i entitats privades, relacionades amb la vida portuària i amb l'activitat marítima.

- Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona
- Diputació de Barcelona
- Ajuntament de Barcelona
- Autoritat Portuària de Barcelona
- Generalitat de Catalunya - Departament de Territori i Sostenibilitat
- Puertos del Estado
- Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona
- Turisme de Barcelona
- Associació d'Amics del Museu Marítim de Barcelona
- Asociación de Ingenieros Navales y Oceánicos de España
- Asta Logistik Grupo, S.L.
- Autoterminal, S.A.
- Club del Transitario Marítimo
- Corporación de Prácticos del Puerto de Barcelona
- Ems-SevenSeas
- El Vigia
- Fundación de Estudios Portuarios
- Grimaldi Group
- Grup Terminal de Contenidors Barcelona
- Grupo Editorial Men-Car
- Holding M. Condominas, S.L.
- Marina Barcelona 92, S.A.
- One Ocean Port Vell
- Marítima del Mediterráneo, S.A.
- Nadal Forwarding, S.L.
- Romeu y cía, S.A.
- Terminal Catalunya, S.A./Best
- Trasmediterránea
- Varadero Barcelona
- Yanmar Equipment Ibérica

Les finalitats de la fundació són promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, defensar i ampliar les actuacions i el patrimoni del Museu Marítim de Barcelona, i contribuir a la conservació del conjunt d'edificacions d'interès cultural que formen les Drassanes Reials de Barcelona. Les aportacions més destacables durant l'exercici 2018 s'han centrat en les següents activitats:

- Les Sorres X
- Actes del 4rt Congrés d'Història Marítima de la Mediterrània
- XV Premi de Recerca Ricart i Giralt
- Estudi de les Drassanes Reials de Barcelona
- Grup de Recerca Treball, Institucions i Gènere
- Centenari del pailebot Santa Eulàlia

COL·LABORACIONS

L'Associació d'Amics del Museu Marítim de Barcelona

Constituïda l'any 1997, l'AAMMB agrupa a persones vinculades amb la mar, la navegació, l'arqueologia, la fotografia, la història i la recerca i la salvaguarda del patrimoni marítim o amb el Museu Marítim de Barcelona, que contribueixen amb el seu coneixement i dedicació a la realització i la divulgació d'activitats del Museu.

Grups de voluntaris del Museu Marítim de Barcelona

L'MMB compta amb el suport habitual de persones que de manera voluntària aporten el seu coneixement i temps per a la consecució dels objectius socials i culturals del Museu. Destaquen el grup de voluntariat que fan possible la navegació de les embarcacions a l'aigua del Museu i el grup de fotografia que col·labora tant a l'arxiu fotogràfic com en el camp de la recerca o a la biblioteca.

La Fundació contribueix a difondre el coneixement nacional i internacional del Museu Marítim i de les Drassanes Reials, així com la seva presència en la societat.

L'equip de treball

Les finances

El pressupost de l'exercici de 2018 ha estat de 9.086.725 d'euros que inclouen la inversió en les exposicions «Catalunya mar enllà» i «Les sorres X» (1,2 milions d'euros), parcialment ja dotades al pressupost de 2017.

Els ingressos es distribueixen aproximadament en un 80% per les aportacions de les institucions consorciades i, especialment, per part de la Diputació de Barcelona que aporta més del 85% dels recursos públics; i un 20% que corresponen als ingressos propis generats a partir de les ofertes del Museu i el Consorci.

La despesa principal –gairebé el 50% del total- es destina al pagament del personal. Un 30% són despeses derivades del manteniment i els consums de les instal·lacions i serveis, incloent-hi la flota. Un 15% el cost les activitats i serveis. I un 5% les noves inversions en equipament i obres de millora.

El balanç final entre els ingressos i despeses ha suposat un dèficit de 6.875.- euros que seran assumits al pressupost de 2019.

Pressupost d'ingressos 2018

	Previsions definitives	Drets reconeguts	% 1 / 2
Capítols	1	2	
3 Taxes i altres ingressos	2.006.310,00	1.463.729,03	72,96 %
4 Transferències corrents	5.310.524,00	5.093.370,11	95,91 %
5 Ingressos patrimonials	50.100,00	61,57	0,12 %
Operacions corrents	7.366.934,00	6.557.160,71	89,01 %
7 Transferències de capital	1.491.931,39	1.417.300,39	95,00 %
8 Actius financers	227.857,25	24.355,11	10,69 %
Operacions de capital	1.719.788,64	1.441.655,50	83,83 %
Total ingressos	9.086.722,64	7.998.816,21	89,78 % ⁽¹⁾

⁽¹⁾ No s'inclou en el càlcul el capítol 8 d'actius financers, ja que d'acord amb el previst en l'article 104.5 del RD 500/1990 no es liquiden drets corresponents al romanent de tresoreria utilitzat per al finançament de modificacions de crèdit.

Pressupost de despeses 2018

	Crèdits definitius	Obligacions reconegudes	% 1 / 2
Capítols	1	2	
1 Despeses de personal	4.212.057,81	4.205.761,45	99,85 %
2 Béns corrents i serveis	3.109.215,61	2.668.180,82	85,82 %
3 Despeses financeres	2.000,00	2.000,00	100,00 %
4 Transferències corrents	16.200,00	8.400,00	51,85 %
Operacions corrents	7.339.473,42	6.884.342,27	93,80 %
6 Inversions reals	1.697.249,22	1.481.894,98	87,31 %
8 Actius financers	50.000,00	24.355,11	48,71 %
Operacions de capital	1.747.249,22	1.506.250,09	86,21 %
Total despeses	9.086.722,64	8.390.592,36	92,34 %

El Museu en dades

301.836 visitants al Museu

64.637 visitants al pailebot Santa Eulàlia

53.916 visitants a les exposicions temporals

44% públic resident a Catalunya

56% públic turista

332.029 usuaris dels programes i activitats del Museu

31.352 escolars participants al programa pedagògic

3.023 usuaris d'activitats públic familiar

16.441 usuaris d'activitats públic general

178.300 públic extern (visites als jardins del Baluard i lloguer d'espais)

359.946 visites al web del Museu

36.146 seguidors als perfils de xarxes socials

41.863 el mes amb més visitants (abril)

426.574 registres al fons de la col·lecció

mmb MUSEU MARÍTIM DE
BARCELONA

Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona